

EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ

(Vztah k Turecku a zemím západního Balkánu)

HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU

(Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky
a vnějších vztahů EU)

DOKUMENTY SZBP EU

(Výběr dokumentů z databáze Rady EU)

Václav Štěrba

Parlament České republiky
Kancelář Poslanecké sněmovny
Parlamentní institut

OBSAH

OBSAH	2
EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ	3
VÍZOVÁ POLITIKA VŮČI ZÁPADNÍMU BALKÁNU	3
TURECKO	3
CHORVATSKO	4
HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU	5
STRATEGIE EU PRO STŘEDNÍ ASII	5
POLITIKA EU VŮČI PALESTINĚ	6
SUMMIT EU-USA	7
SUMMIT EU-RUSKO	9
SPOLEČNÁ STRATEGIE EU A AFRIKY	11
DOKUMENTY SZBP EU	12

EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ

(Vztah k Turecku a zemím západního Balkánu)

VÍZOVÁ POLITIKA VŮČI ZÁPADNÍMU BALKÁNU

Pozadí

O usnadnění vízového režimu pro státy západního Balkánu (Albánie, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Makedonie, Srbsko) se jedná v orgánech Rady již od roku 2005. Usnadněním vízových režimů pro tyto státy se realizuje vnější dimenze konceptu Prostoru svobody, bezpečnosti a práva. Na začátku listopadu 2006 byly Radou schváleny mandáty pro Evropskou komisi, na základě kterých Komise vedla následná jednání.

Aktuálně

V pátek, resp. sobotu, 13. a 14.4. 2007 byly mezi EU a čtyřmi zeměmi západního Balkánu (Makedonie, Albánie, Bosna a Hercegovina, Černá Hora) podepsány dohody o usnadnění vízového styku. Jejich obsah je podobný dohodám již uzavřeným s Ruskem a Ukrajinou – poplatek za Schengenské vízum je snížen z 60 na 35 eur, je zjednodušena vízová procedura pro studenty, podnikatele či novináře. Diplomaté jsou vízové povinnosti zbaveni. Jak je pro EU běžnou praxí, souběžně s dohodami o usnadnění vízového styku byly s danými zeměmi podepsány dohody readmisní. Jednání zatím nebyla uzavřena dohoda se Srbskem, které má výhrady k povinnostem vyžadovaným návrhem readmisní smlouvy (přijímat zpět nelegální přistěhovalce, kteří nejsou srbskými občany).

TURECKO

Pozadí

Rozhodnutím Rady (11.-12. 12. 2006) byla částečně, v osmi kapitolách (volný pohyb zboží, svoboda poskytování služeb, finanční služby, zemědělství a rozvoj venkova, rybolov, doprava, celní unie, vnější vztahy), pozastavena přístupová jednání s Tureckem. Důvodem bylo nesplnění povinností vyplývajících pro Turecko z Dodatkového protokolu k Ankarské dohodě (rozšíření celní unie o 10 nových členských států EU, Turecko nadále neumožňuje kyperským lodím a letadlům přístup do svých přístavů a na svá letiště). Prozatím byla s Tureckem uzavřena pouze jedna z 35 negociačních kapitol (Věda a výzkum).

Aktuálně

V rozhovoru pro Der Spiegel 14.4. 2007 turecký premiér Erdogan kritizoval německé předsednictví za jeho činnost směrem k Turecku (nedostatečná podpora v rámci jednání o přistoupení, nepozvání Turecka na oslavy 50 výročí EU atd.). Ohledně přístupových jednání zdůraznil, že by mělo být stanoven jasný rozvrh pro vedení negociací včetně cílového data přistoupení (podle tureckých představ 2014/2015). Podobný požadavek vyplývá z tureckého „cestovního plánu“ pro členství v EU (zhruba 400 stránkový dokument, obsahující detailní plán reforem a připravované legislativy odpovídající unijnímu acquis). Jako cílové datum uskutečnění tohoto plánu dokument stanovuje rok 2013. Evropská komise však stanovení cílového termínu odmítá s tím, že průběh a rychlost jednání se odvíjí od konkrétních výsledků reforem.

Kontakt:

Václav Štěrba, tel. 2237, email: sterbav@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

CHORVATSKO

Pozadí

Ve svém Sdělení o strategii rozšíření a hlavních výzvách na roky 2007 (publikováno v listopadu 2006) došla Evropská komise k závěru, že **Chorvatsko splňuje politická kritéria pro přistoupení a lze jej považovat za fungující tržní ekonomiku, která by se za předpokladu, že rázně provede reformní program k odstranění významných přetrvávajících nedostatků, měla být schopna vypořádat se ve střednědobém výhledu s konkurenčními tlaky a tržními silami v Unii.**

V doprovodné hodnotící zprávě Komise konstatuje, že v roce 2006 učinilo Chorvatsko další pokroky při plnění všech tří kodaňských kritérií a implementaci Stabilizační a asociační dohody. Hlavní výzvou pro rok 2007 je v tomto pokroku nepolevit a zaměřit se na reformy v oblastech soudnictví, veřejné správy, boje proti korupci a reformy hospodářské. Zvláštní důraz musí být kladen na dobré sousedské vztahy, především pokud jde o nalezení řešení některých bilaterálních hraničních sporů (zejm. se Slovinskem). Pozornost také vyžadují otázky spojené s právy menšin a návratem uprchlíků. Pokud jde o přístupové rozhovory, ty začaly velmi dobře a Chorvatsko se pilně činí v adaptaci své legislativy na unijní acquis. Na základě dosavadního pokroku a při zvýšeném úsilí Chorvatska o nápravu výše zmíněných nedostatků lze očekávat, že přístupová jednání budou i nadále pokračovat dobrým tempem.

Evropská unie doposud otevřela s Chorvatskem šest negociačních kapitol, dvě již byly předběžně uzavřeny (věda a výzkum, vzdělání a kultura).

Aktuálně

25. dubna přijal Evropský parlament (EP), na základě zpravodajského návrhu poslance Swobody (PSE, Rakousko), usnesení¹ o zprávě o pokroku Chorvatska za rok 2006.

- V rámci všeobecného hodnocení EP konstatuje, že Chorvatsko již dosáhlo významného pokroku na cestě k přistoupení k EU. Kromě ocenění pokroku v řadě oblastí upozorňuje na některé nedostatky – u pravidel pro fungování státní služby, reformy soudnictví, stíhání válečných zločinců, ochrany menšin či návratu vysídlených osob.
- K perspektivám přístupového procesu: EP vyzývá Chorvatsko, aby učinilo vše, co je v jeho silách, k provedení nezbytných reforem. Přístupová jednání by měla být uzavřena v takové časové lhůtě, která by EP ponechala dostatečný časový prostor pro schválení chorvatského přistoupení ještě před volbami do EP v červnu 2009.
- K institucionálnímu rozměru rozšíření: EP konstatuje, že Niceská smlouva neposkytuje dostatečný základ pro další rozšíření. Základní podstata stávajícího návrhu Ústavní smlouvy by proto měla vstoupit v platnost do konce roku 2008, tak aby byly vytvořeny podmínky nezbytné pro další rozšíření. Komise a Rada musí intenzivněji usilovat o vytvoření nezbytných předpokladů pro rozšíření – a zejména pro přistoupení Chorvatska k EU.

---

¹ Usnesení Evropského parlamentu o zprávě o pokroku Chorvatska za rok 2006, 25.4. 2007. Ke stažení [ZDE](#).

HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU

(Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky
a vnějších vztahů EU)

STRATEGIE EU PRO STŘEDNÍ ASII

Popis problematiky

Po dokončení pátého rozšíření (o Bulharsko a Rumunsko) a v souvislosti se vznikem Evropské politiky sousedství – která zahrnuje i státy Jižního Kavkazu – se region střední Asie dostal do bezprostřední blízkosti EU a jejích zájmů. Význam tohoto regionu zdůraznila EU již v roce 2005, když rozhodla o vytvoření postu zvláštního zástupce EU pro střední Asii (tehdy se jím stal Ján Kubiš). Státy střední Asie se rozumí Kazachstán, Kyrgyzská republika, Tádžikistán, Uzbekistán a Turkmenistán. Evropská rada zasedající 14.-15. prosince 2006 v Bruselu vyzvala německé předsednictví, aby pracovalo na textu strategie EU pro střední Asii, kterou by posléze přijala Evropská rada v červnu 2007. Vypracování této strategie se stalo jednou z hlavních zahraničně-politických priorit německého předsednictví.

Jednání v institucích EU

18. dubna 2007 se Výbor stálých zástupců zabýval prvním návrhem strategie EU pro střední Asii, vypracovaným německým předsednictvím (viz dok. [8440/07](#)). Strategie předpokládá dvojí přístup: 1) bilaterální v oblastech lidských práv, podpory ekonomické diversifikace a vzdělávání. 2) regionální v oblastech organizovaného zločinu, pašování drog, lidí a zbraní, boje proti terorismu, mezikulturního dialogu, energetiky, životního prostředí, vodního hospodářství, správy hranic a dopravní infrastruktury.

Strategie bude „pouze“ souhrnným programovým dokumentem, opřeným o již existující Dohody o partnerství a spolupráci a jimi vytvořené instituce, o programy Evropské komise (nyní financované z rozpočtu pro období 2007-2013 v rámci nástroje vnější pomoci) a o další již existující projekty (např. iniciativa z Baku k energetické spolupráci).

Strategie předvídá vytvoření i některých nových nástrojů:

- Pravidelný politický dialog se zeměmi střední Asie na úrovni ministrů zahraničních věcí.
- Evropská iniciativa pro vzdělávání zaměřená na podporu vzdělávání ve střední Asii. Její součástí by měla být i „e-silk highway“ – projekt integrace střední Asie do globálních internetových sítí.
- Iniciativa na podporu vlády zákona, která se zaměří zejména na pomoc těmto zemím při reformách soudnictví a státní správy.
- Pravidelný dialog o lidských právech.
- Pravidelný dialog o energetické spolupráci.

Další předpokládaný vývoj

Strategie Evropské unie přijímá Evropská rada na základě doporučení Rady (čl. 13 Smlouvy o EU). Strategie EU pro střední Asii by měla přijmout Evropská rada v červnu 2006, přičemž v průběhu dubna a května se na úrovni Rady a jejích orgánů (Coreper, pracovní skupiny) bude vést diskuse o její konečné podobě.

První přezkum strategie by měla učinit Evropská rada v červnu 2008, další přezkumy pak budou probíhat vždy po dvou letech.

POLITIKA EU VŮČI PALESTINĚ

Popis problematiky

25.1. 2006 se konaly volby do Legislativní rady Palestinské samosprávy. Ve volbách drtivě zvítězil Hamás (76 křesel ze 132). Do té doby vládnoucí Fatáh prezidenta Mahmúda Abbáse získal 43 křesel.

Okolní svět, a zejména členové tzv. Kvartetu (OSN, EU, Rusko, USA), byl postaven před nelehké dilema. Hamás je organizací, která neuznává dohody s Izraelem a páteří jejího programu je ozbrojený boj proti „okupantům“. Zároveň se ale Hamás stal přesvědčivým vítězem demokratických voleb a jako takového je třeba jej respektovat. Před Evropskou unií navíc stála další nesnadno zodpověditelná otázka – zda a jakým způsobem pokračovat ve finanční podpoře Palestinské samosprávy.

Pro uznání Hamásu jako kredibilního partnera stanovil Kvartet (OSN, USA, Rusko, EU) 30.1. 2006 tři hlavní podmínky: 1) Hamás se musí vzdát ozbrojeného boje, 2) Hamás musí uznat Izrael, 3) Hamás musí přistoupit na cestovní plán jako na východisko pro další jednání.

Poté, co v březnu 2006 sestavil Hamás jednobarevnou vládu, přičemž zároveň odmítl přistoupit na podmínky Kvartetu, byla palestinské vládě pozastavena mezinárodní hospodářská pomoc. EU, jakožto největší dárce, pozastavila palestinské vládě svoji finanční pomoc (500 mil. Eur ročně), resp. přesměrovala ji na pomoc rozvojovou a humanitární, která se realizuje nepřímo (bez zprostředkování vlády).

18. března 2007 byla palestinským parlamentem vyslovena důvěra nové vládě (národní jednoty), ve které je kromě Hamásu zastoupen i Fatáh a některé další strany. Hamás však má nadále ve vládě většinu (premiérem je i nadále Ismaíl Haníja). Od vytvoření koaliční vlády si Hamás sliboval změnu politiky EU, resp. Kvartetu. Nově ustavená vláda však ve svém programu ani neuznává Izrael, ani nehovoří o zastavení ozbrojeného boje proti němu.

Jednání v institucích EU

O postoji k nové palestinské vládě diskutovali ministři zahraničí na neformálním setkání v Brémách 30.-31.3. 2007. Zde se shodli, že komunikovat budou pouze z těmi ministry, kteří nejsou členy Hamásu (EU s Hamásem odmítá jednat, dokud nepřistoupí na požadavky Kvartetu. Hamás je též na unijním seznamu teroristických organizací).

12. dubna jednala s novým ministrem financí Fajádem Komisařka pro vnější vztahy Ferrero-Waldnerová. Fajádovi potvrdila, že pozice EU ohledně finanční pomoci palestinské samosprávě se nemění. I nadále bude poskytovat humanitární pomoc (nyní již ve výši 700 mil. Eur ročně), ale nepřímou, bez účasti palestinské vlády. Fajád Komisařku informoval, že palestinská vláda nyní hospodaří se zhruba čtvrtinou rozpočtu potřebného pro chod samosprávy (pro postavení se „zpátky na vlastní nohy“ by podle něj samospráva potřebovala další miliardu eur).

Výše zmíněný přístup potvrdila i Rada EU ve svých závěrech z 23.4.. Zde říká, že „EU je připravena spolupracovat a obnovit přímou finanční pomoc palestinské vládě, jejíž politika a aktivity zohledňují požadavky Kvartetu. V tomto kontextu bude podrobně monitorovat politiku a aktivity Vlády národní jednoty. Bude spolupracovat s těmi ministry vlády, kteří přijímají tyto principy.“

Další předpokládaný vývoj

Z posledních jednání Rady EU lze usuzovat, že EU nepřistoupí na obnovení přímé finanční pomoci palestinské samosprávě, dokud její vláda nepřijme podmínky stanovené mezinárodním Kvartetem. Nadále bude pokračovat mezinárodní podpora prezidenta Abbáse (např. americký Kongres uvolnil v dubnu 60 mil. dolarů určených pro ozbrojené složky spadající přímo pod kontrolu prezidenta).

SUMMIT EU-USA

Popis problematiky

Vždy jednou za rok (zpravidla na jaře) se koná summit mezi Evropskou unií a USA, ten zatím poslední se uskutečnil 30.4. 2007 ve Washingtonu. USA reprezentoval prezident G.W. Bush, Evropskou unií Angela Merkel (předsedkyně Evropské rady) a José Barroso (předseda Evropské komise).

Jednání v institucích EU

Před-summitové negociace s americkou stranou vedlo německé předsednictví ve spolupráci s Komisí. O průběhu jednání pak informovalo velvyslance členských států v Coreperu (18.4. a 25.4.), o tématech summitu jednala také Rada pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy 23.4. 2007.²

Jednání, jak mezi předsednictvím a americkou stranou, tak v rámci EU, byla pro rozdílné priority jednotlivých stran velmi komplikovaná. Poměrně brzy vyplynula struktura summitové deklarace o třech hlavních částech – transatlantické hospodářské vztahy, spolupráce v oblasti energetiky a ochrany klimatu a aktuální mezinárodně-politická témata. Mezi nejkontroverznější patřily otázky víz (nové členské státy trvaly na co nejsilnějším závazku), spolupráce v oblasti energetiky a změny klimatu (Spojené státy zdůrazňovaly podporu a šíření nových technologií spíše než stanovování

² Pro podrobnosti k přípravám summitu viz Instrukce vlády pro jednání zmíněných Coreperů a následné zápisy z nich nebo též mandát vlády na Radu a následný zápis z jejího jednání.

kvantitativních cílů pro snižování emisí skleníkových plynů) či otázka Kosova (kde zejm. Slovensko odmítalo spokojit se s takovým textem, který by přímo vyjadřoval podporu Ahtisaariho plánu).

25. dubna 2007 téma transatlantických vztahů projednal Evropský parlament a přijal k tématu usnesení.³ Zde mj.:

- Vyzval oba transatlantické partnery, aby se na summitu dohodli na stanovení termínu pro dokončení transatlantického trhu.
- Vyzval předsedy Evropské rady a Evropské komise a prezidenta USA, aby zahájili jednání o nové dohodě o transatlantickém partnerství, jež by zahrnovala posílený transatlantický trh a pokrývala investice, duševní vlastnictví, inovace, veřejné zakázky a vztahy mezi obchodem a bezpečností.
- Vyzval USA a všechny ostatní země, které uplatňují vízový režim vůči vybraným členským státům EU, aby okamžitě zrušily vízovou povinnost a aby se všemi občany členských států EU zacházely stejně.
- Vyzval předsednictví EU a vládu USA, aby upozornily prezidenta Světové banky Paula Wolfowitz, že by jeho odstoupení z funkce bylo vítaným krokem k ukončení oslabování protikorupční politiky této banky.
- Požádal Radu a Komisi, aby se s transatlantickými partnery zabývaly přístupem rozvojových zemí k lékům.
- Vyslovil přesvědčení, že EU a USA, představující 38% světové spotřeby energie, se musí ujmout vedoucí úlohy v rozvoji alternativních zdrojů energie a energetické účinnosti. V této souvislosti EP trvá na povinnosti průmyslových zemí přijmout vedoucí úlohu při snižování emisí – USA by měly přehodnotit své stanovisko k ratifikaci Kjótského protokolu.
- EP na závěr zdůraňuje potřebu vytvoření institucionálního parlamentního rámce – přeměny současné meziparlamentní výměny na skutečné „transatlantické shromáždění.“

Výsledky summitu

Summit nakonec přijal společnou deklaraci s úvodním „chapeau“ a třemi hlavními částmi.

- Rámec pro rozvoj transatlantické hospodářské integrace⁴ se zaměřuje na snížení regulační zátěže (netarifních bariér) pro vzájemný obchod. Obsahuje konkrétní projekty v oblastech práv duševního vlastnictví, bezpečného obchodu, finančních trhů (vzájemné uznání účetních standardů), technologie a inovací a investic. Všechny projekty by měly být realizovány do šesti až osmi měsíců nebo nejpozději do příštího summitu EU-USA.

³ Usnesení Evropského parlamentu o transatlantických vztazích, 25.4. 2007. Ke stažení [ZDE](#).

⁴ Framework for advancing transatlantic economic integration between the European Union and the united States of America – ke stažení [ZDE](#).

- Prohlášení k energetické bezpečnosti, energetické účinnosti a změnám klimatu⁵ se zaměřuje zejména na rozvoj nových technologií (nízkouhlíkové technologie spalování fosilních paliv), energetickou účinnost, rozvoj druhé generace biopaliv a projekty na tržní využití methanu.
- Prohlášení na podporu míru, lidských práv a demokracie na celém světě⁶ pokrývá prakticky všechny aktuální otázky mezinárodních vztahů – Bělorusko, Rusko, Afghánistán, blízkovýchodní konflikt, Libanon, Sýrie, Irák, Írán, Súdán, Somálsko, boj proti terorismu, proti šíření zbraní hromadného ničení, atd. **V otázce Kosova se představitelé summitu shodli na prohlášení, ve kterém „podporují úsilí zvláštního vyslance OSN Martti Ahtisaariho a věří, že jeho souhrnný návrh, předložený generálním tajemníkem OSN Radě bezpečnosti OSN, vytváří základ pro přijetí nové rezoluce Rady bezpečnosti OSN. Vyzvali Radu bezpečnosti, aby tuto rezoluci přijala v blízké době.**

Pokud jde o vízovou problematiku, závěrečná deklaráce summitu konstatuje následující. „Občané USA již dnes mají možnost bezvízového cestování do všech členských zemí EU. Zaměříme se na rychlý pokrok v úsilí o bezvízové cestování všech občanů EU do Spojených států v souladu s americkým plánem na posílení bezpečnosti a následné rozšíření „Visa Waiver Program“.

V institucionální rovině summit rozhodl o vytvoření Transatlantické hospodářské rady (Transatlantic Economic Council - TEC), které budou spolu-předsedat člen Evropské komise (Gunter Verheugen) a zástupce prezidentské administrativy na úrovni kabinetního úředníka.⁷ (Allan Hubbard). Cílem TEC bude dohlížet nad prováděním summitem schváleného Rámce pro rozvoj transatlantické hospodářské integrace.

SUMMIT EU-RUSKO

Popis problematiky

Ve dnech 17-18. května 2007 proběhne v pořadí již devatenáctý vrcholný summit mezi EU a Ruskou federací. Summit tentokrát hostí ruská strana (Samara). V čele delegace EU budou Angela Merkel (předsedkyně Evropské rady), José Barroso (předseda Evropské komise) a Javier Solana (Vysoký představitel pro SZBP). Ruskou stranu budou zastupovat prezident Vladimír Putin a ministr zahraničí Sergej Lavrov.

Jednání v institucích EU

Výbor stálých zástupců se přípravou unijní pozice pro summit zabýval na svém jednání 25.4. a 2.5. 2007. Evropská unie ve své předběžné agendě (dok [8838/07](#)) předpokládá projednávání následujících témat:

⁵ 2007 EU-US Summit statement – Energy Security, Efficiency and Climate Change – ke stažení [ZDE](#).

⁶ 2007 EU-US Summit statement – Promoting Peace, Human Rights and Democracy Worldwide – ke stažení [ZDE](#).

⁷ Cabinet-level official in the Executive Office of the President.

- Ve vztahu EU-Rusko: zahájení jednání o nové dohodě mezi EU a Ruskem, která by nahradila současnou PCA (v případě že Polsko zruší své veto), zhodnocení implementace čtyř společných prostorů – zejm. v oblasti energetiky a změny klimatu, přistoupení Ruska k WTO, provádění vízových a readmisních dohod, demokracie a vláda zákona, společné sousedství, věda vzdělávání a kultura.
- Z mezinárodních témat: jednání o statusu Kosova, iránský jaderný program, mírový proces na Blízkém východě.

Polské veto k zahájení jednání o nové dohodě s největší pravděpodobností zůstane zachováno. Polsko na svém vetu nadále trvá, vzhledem k tomu, že Rusko stále nezrušilo zákaz dovozu polského hovězího masa. S dosavadní situací nepohnulo ani setkání ministerské trojky EU a Ruska 23.4. ani návštěva Komisaře Kyprianou v Rusku víkend předtím (21-22.4.). Ruská strana nadále setrvává na pozici, že polský sanitární a fytosanitární systém neposkytuje Rusku dostatečné garance. Rusko však vyslovilo ochotu zrušit embargo na dovoz živých zvířat z Polska (žádné takové neexistuje). Ruský ministr Lavrov navíc během jednání trojky naznačil, že Rusko je i nadále schopno realizovat svůj vztah s EU na základě současné PCA (novou dohodu rozhodně nepotřebuje více, než ji potřebuje EU).

26. dubna 2007 se Evropský parlament vyjádřil k demonstraci na Puškinově náměstí v Moskvě (14.4.).⁸ Ve svém usnesení odsoudil nepřiměřené použití síly ze strany ruských bezpečnostních složek – jak proti demonstrantům, tak proti novinářům, kteří policejní zákrok dokumentovali. EP vyzval Komisi a Radu, aby vyjádřily své znepokojení během setkání s ruskou vládou během summitu v Samaře.

Další předpokládaný vývoj

S ohledem na přetrvávající polské veto k zahájení jednání o nové podílené dohodě nebude moci summit prezentovat žádný zlomový moment ve vzájemných vztazích EU a Ruska. Proto s největší pravděpodobností nebude ani přijato žádné společné prohlášení, jak u jiných summitů bývá zvykem. Svoji roli zde hraje i vysoká četnost summitů (dva do roka), která význam dílčích summitů spíše snižuje.

Podobně jako byla atmosféra posledního summitu postížena kontroverzními aférami (vražda Anny Politkovské, kauza Litvyněnko), pro summit následující lze očekávat atmosféru podobnou. Evropská unie bezpochyby zmíní vnitropolitický vývoj v Rusku (množící se protivládní demonstrace násilně rozháněné policií) a jednání na summitu nezůstane neovlivněno současným prudkým zhoršením vztahů mezi Ruskem a Estonskem.⁹

Příprava summitu EU-Rusko bude jedním z dominantních bodů jednání Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy 14.-15.5. 2007.

⁸ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 26. dubna 2007 o Rusku. Ke stažení [ZDE](#).

⁹ Podrobněji k tomuto tématu viz např. TIC č. 575/2007 od ZÚ Tallinn – *Vývoj po přemístění bronzového vojáka přerůstá v diplomatickou krizi*.

SPOLEČNÁ STRATEGIE EU A AFRIKY

Popis problematiky

V prosinci 2006 provedla Evropská rada (ER) první vyhodnocení provádění Strategie EU pro Afriku, která byla ER přijata v prosinci 2005.¹⁰ V tomto vyhodnocení označila za prioritní činnost pro rok 2007 vypracování společné strategie EU a Afriky, která by mohla být přijata na vrcholném summitu EU-Afrika (bude se konat v prosinci 2007 v Lisabonu).

Jednání v institucích EU a další předpokládaný vývoj

Základní rámec budoucí strategie (dok [8735/07](#)) je projednáván v orgánech Rady a zároveň diskutován s africkou stranou (partnerem Evropské unie zde je Africká unie). Cílem budoucí strategie je vytvořit strategické partnerství mezi oběma kontinenty, založené na strukturované spolupráci v politických, ekonomických i sociálních záležitostech. Lze předpokládat, že součástí strategie bude též vytvoření institucionální struktury (od setkávání na nejvyšší vládní úrovni, přes pravidelná zasedání expertních orgánů, po vytvoření parlamentní dimenze spolupráce).

Dokument je nyní projednáván v orgánech Rady a je též diskutován s partnery z Africké unie (např. ministerská trojka EU-Afrika 15.5. 2007). Výsledný dokument bude přijat na summitu v prosinci 2007 v Lisabonu.

---

¹⁰ Podrobněji viz např. Vybraná témata 1/2005 – ke stažení na stránkách PI.

DOKUMENTY SZBP EU

(Výběr dokumentů z databáze Rady EU)

Společný postoj Rady doplňující společný postoj 2007/140/SZBP o omezujících opatřeních vůči Íránu – [8132/07](#)

Datum: 23.4. 2007

Typ dokumentu: společný postoj Rady přijatý podle hlavy V. Smlouvy o EU

Obsah dokumentu: 24. března 2007 přijala Rada bezpečnosti OSN rezoluci [č. 1747](#), která rozšířila sankční opatření přijatá v rezoluci [č. 1737](#) (z 23. prosince 2006). EU naplní povinnosti vyplývající z rezoluce č. 1747 prostřednictvím doplnění společného postoje [2007/140/SZBP](#).

Společná akce Rady, kterou se mění společná akce 2005/557/SZBP o civilně-vojenské akci Evropské unie na podporu mise Africké unie v oblasti Dárfúru v Súdánu s ohledem na začlenění vojenského podpůrného prvku poskytujícího pomoc pro zřízení mise Africké unie v Somálsku – [7850/07](#)

Datum: 23.4. 2007

Typ dokumentu: společná akce Rady přijatá podle hlavy V. Smlouvy o EU

Obsah dokumentu: Na základě rezoluce Rady bezpečnosti OSN [č. 1744](#) (únor 2007) zřídí Africká unie vojenskou misi v Somálsku. Evropská unie ji poskytne podporu v rámci své akce na podporu mise Africké unie v Súdánu.

Rozhodnutí Rady o jmenování zvláštního zástupce EU pro Súdán – [7779/07](#)

Datum: 19.4. 2007

Typ dokumentu: rozhodnutí Rady přijaté podle hlavy V. Smlouvy o EU

Obsah dokumentu: Vzhledem k tomu, že ke 30. dubnu 2007 odstoupí z funkce zvláštního zástupce EU pro Súdán Pekka Haavisto, Rada jmenuje nového zástupce (Torben Brylle) s mandátem od 1.5. 2007 do 29.2. 2008.

Společný postoj Rady, kterým se obnovují omezující opatření vůči Barmě/Myanmaru – [7718/07](#)

Datum: 23.4. 2007

Typ dokumentu: společný postoj Rady přijatý podle hlavy V. Smlouvy o EU

Obsah dokumentu: Omezující opatření vůči Barmě/Myanmaru byla přijata již v roce 1996. Zatím poslední společný postoj [2006/318/2006](#) zahrnoval zbrojní embargo, pozastavení rozvojové pomoci (s výjimkou humanitárních projektů a programů na podporu demokracie a lidských práv), zákaz vstupu vybraným osobám na území EU, zmrazení jejich kont, pozastavení vládních návštěv na vysoké úrovni (ministři, náměstci, političtí ředitelé). Vzhledem k tomu, že EU nezaznamenala v Barmě/Myanmaru zlepšení v oblasti lidských práv ani pokrok směrem ke všeobecnému demokratickému procesu, účinnost společného postoje 2006/318/2006 je prodloužena o dalších 12 měsíců (do 30. dubna 2008).

Anotovaná agenda pro šesté zasedání Rady stálého partnerství EU-Rusko – [8115/07](#)

Datum: 5.4. 2007

Typ dokumentu: pracovní dokument Rady. *LIMITE*

Obsah dokumentu: 23.-24. dubna proběhne v Moskvě již šesté setkání Rady stálého partnerství EU-Rusko (setkání na úrovni ministrů), tentokrát nad tématy justice a vnitra (implementace dohod o vízech a readmisi, uzavření hraniční dohody mezi Ruskem a Estonskem, spolupráci při boji proti organizovanému zločinu).

Kontakt:

Václav Štěrba, tel. 2237, email: sterbav@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Hlavní témata pro EU v jejích vztazích k Rusku – [8411/07](#)

Datum: 13.4. 2007

Typ dokumentu: pracovní dokument Rady. *LIMITE*

Obsah dokumentu: Vždy před summitem mezi EU a Ruskem (jednou za půl roku, ten následující se uskuteční 18.5. 2007) vypracuje pracovní skupina Rady COEST souhrn politických témat rezonujících ve vztazích mezi EU a Ruskem, zájmy obou stran v daných otázkách a doporučení pro unijní politiku.

Rozhodnutí Rady 2007/235/SZBP, kterým se provádí společný postoj 2004/161/SZBP, kterým se obnovují omezující opatření vůči Zimbabwe – [úřední věstník L101](#)

Datum: 16.4. 2007

Typ dokumentu: rozhodnutí Rady přijaté podle hlavy V. Smlouvy o EU

Obsah dokumentu: V únoru 2004 přijala Rada společný postoj [2004/161/SZBP](#), kterým uvalila na Zimbabwe omezující opatření. Ta zahrnují zbrojní embargo a dále zakazují vstup na území EU a zmrazení účtů osobám spojeným s vládou (na 130 lidí, včetně prezidenta Mugabeho). Radou přijaté rozhodnutí upravuje seznam osob, na které se vztahují omezující opatření (jsou zohledněny změny ve vládě z 6. a 7. února 2007).

Dialog o lidských právech mezi EU a Uzbekistánem – [8400/07](#)

Datum: 13.4. 2007

Typ dokumentu: pracovní dokument Rady. *LIMITE*

Obsah: Dokument vymezuje základní zásady a obsah dialogu o lidských právech, vedeném mezi EU a Uzbekistánem na různých úrovních v rámci institucí zřízených Dohodou o partnerství a spolupráci.

Činnost navazující na provádění globálního přístupu v Africe a ve Středomoří – mise EU v Africe – [8298/07](#)

Datum: 13.4. 2007

Typ dokumentu: pracovní dokument Rady. *LIMITE*

Obsah: V návaznosti na globální přístup k migraci a strategii EU pro Afriku plánuje EU vyslat do vybraných afrických zemí speciální mise, jejichž cílem bude prohloubit spolupráci s místními vládami v oblasti migrace. Bezprostřední prioritou jsou země západní Afriky.

Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu: Černomořská synergie – Nová iniciativa pro regionální spolupráci – [8478/07](#)

Datum: 16.4. 2007

Typ dokumentu: Sdělení Evropské komise

Obsah: V souvislosti s posledním rozšířením EU přináší Evropská komise iniciativu an podporu regionální spolupráce v regionu Černého moře.

Vztahy se střední Asií – [8440/07](#)

Datum: 13.4. 2007

Typ dokumentu: pracovní dokument Rady. *LIMITE*

Obsah: Dokument obsahuje předběžný návrh strategie EU pro střední Asii, která by měla být přijata Evropskou radou v červnu 2007.

Výroční zpráva o činnosti Satelitního střediska EU za rok 2006 – [8435/07](#)

Datum: 16.4. 2007

Typ dokumentu: zpráva

Obsah: Satelitní středisko EU zpracovává zpravodajské informace pro potřeby institucí EU a členské státy v oblasti SZBP.

Kontakt:

Václav Štěrba, tel. 2237, email: sterbav@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Příprava summitu EU s Ruskem – [8838/07](#)

Datum: 24.4. 2007

Typ dokumentu: pracovní dokument Rady. *LIMITE*

Obsah dokumentu: Předsednictví společně s Komisí informují o stavu příprav Summitu EU-Rusko (18.5. 2007 Samara).

Společná strategie EU-Afrika – [8735/07](#)

Datum: 23.4. 2007

Typ dokumentu: pracovní dokument Rady. *LIMITE*

Obsah dokumentu: Jedná se o výchozí návrh na vytvoření evropsko-afriického strategického partnerství.

Strategické partnerství EU-Jižní Afrika – [8642/07](#)

Datum: 20.4. 2007

Typ dokumentu: návrh akčního plánu. *LIMITE*

Obsah dokumentu: Návrh akčního plánu se zaměřuje na rozšířenou spolupráci zejména v oblastech rozvojové spolupráce, obchodu a investic, vědy a technologií, životního prostředí, regionální politiky atd.

Rozvoj vojenských kapacity EU – [8889/07](#)

Datum: 25.4. 2007

Typ dokumentu: návrh zprávy. *LIMITE*

Obsah dokumentu: Vojenský výbor EU předložil návrh zprávy o pokroku v rozvoji vojenských kapacit EU. Tuto zprávu pravidelně jednou za půl roku přijímá Politický a bezpečnostní výbor.

Zbrojní embarga uvalená Evropskou unií, OSN a OBSE – [8891/07](#)

Datum: 25.4. 2007

Typ dokumentu: pracovní dokument Rady

Obsah dokumentu: Dokument obsahuje seznam všech zbrojních embarg realizovaných Evropskou unií, OSN a OBSE. Unie má zbrojní embargo vůči těmto zemím: Barma/Myanmar, Čína, Pobřeží slonoviny, Severní Korea, Konžská demokratická republika, Írán, Irák, Libanon, Libérie, Sierra Leone, Somálsko, Súdán, Uzbekistán, Zimbabwe.

Rozhodnutí Rady o vytvoření mechanismu pro správu financování společných nákladů operací Evropské unie v souvislosti s vojenstvím nebo obranou (ATHENA) – [8211/07](#)

Datum: 19.4. 2007

Typ dokumentu: návrh rozhodnutí Rady

Obsah dokumentu: Mechanismus ATHENA (vytvořený Rozhodnutím Rady 2004/197/SZBP v únoru 2004) slouží k financování společných nákladů všech vojenských operací EU, do mechanismu přispívají všechny členské státy s výjimkou Dánska. Vzhledem k několika zásadním úpravám mechanismu v poslední době nyní Rada z důvodu přehlednosti a srozumitelnosti navrhuje přijetí nového konsolidovaného rozhodnutí.